

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 679
din 09.12.2008**

Dosar nr.: 589/2008

Petiția nr.: 10648 din data 12.08.2008

Petent: R S , prin Cabinet Individual Avocat B G

Reclamat: Casa Județeană de Pensii Satu Mare, Tribunalul Satu Mare

Obiect: interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale având ca efect neacordarea pensiei de serviciu potrivit O.U.G. nr. 100/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentei

I.1.1. R S cu domiciliul ales în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Casa Județeană de Pensii Satu Mare cu sediul în str. Vasile Lucaciu, nr.4-6, Satu Mare, județul Satu Mare

I.2.2. Tribunalul Satu Mare cu sediul în Str.Mihai Viteazul 8, Satu Mare, Județul Satu Mare

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul solicită CNCD să constate existența unei discriminări prin neacordarea pensiei de serviciu potrivit prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul magistraților.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr.10648 din 12.08.2008, petentul arată că potrivit prevederilor art. 82 din O.U.G. nr. 100/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, beneficiază de pensie de serviciu în cuantum de 80%, însă Casa de Pensii și Tribunalul Satu Mare printr-o

interpretare discriminatorie a prevederilor legale aplicabile refuză să-i acorde dreptul la pensie de serviciu.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate sub nr. nr.10648 din 12.08.2008, Colegiul Director a solicitat puncte de vedere de specialitate cu privire la obiectul petiției, Ministerului Justiției și Casei Naționale de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale și Casei Județene de Pensii Satu Mare.

4.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 11930 din 15.09.2008, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției, Ministerului Justiției. Prin adresa înregistrată cu nr. 11929 din 15.09.2008 a solicitat punctul de vedere al Casei Județene de Pensii Satu Mare, iar prin adresa înregistrată cu nr. 11931 din 15.09.2008 a solicitat punctul de vedere al Casei Naționale de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale.

4.3. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

4.4. Prin adresa cu nr. 13301 din 20.10.2008 a fost citat petentul. Prin adresa cu nr. 13300 din 20.10.2008 a fost citată Casa Județeană de Pensii Satu Mare, prin reprezentant. Prin adresa cu nr. 13299 din 20.10.2008 a fost citată Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale, prin reprezentant, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 18.11.2008. La termen, părțile nu s-au prezentat.

4.5. Prin adresa înregistrată cu nr. 11932 din 15.09.2008, în temeiul prevederilor art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008, s-a ridicat din oficiu excepția de necompetență materială a CNCD cu privire la aspectele referitoare la hotărârile pronunțate de instanțele de judecată, în speță Tribunalul Satu Mare. Petentul nu a formulat apărări în raport cu excepția de necompetență invocată și nu a comunicat Colegiului poziția sa, până la data soluționării dosarului.

4.6. Casa Județeană de Pensii Satu Mare a comunicat punctul său de vedere prin adresele înregistrate cu nr. 13126/14.10.2008, 14762/18.11.2008. Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale a comunicat punctul său de vedere prin adresele înregistrate cu nr. 13122/14.10.2008, 14428/12.11.2008.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Pe fond, petentul arată că a îndeplinit funcția de judecător timp de 19 ani și 7 luni, după care a trecut în avocatură fiind Directorul Baroului de Avocați Satu Mare până în data de 01.12.1987.

5.1.2. Petentul arată că în baza art. 82 din O.U.G. nr. 100/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, judecătorii și procurorii cu o vechime de cel puțin 25 de ani în magistratură se pot pensiona beneficiind de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din indemnizația de încadrare și sporurile prevăzute, iar conform alin. 3 din același articol se arată că pentru fiecare an ce depășește 25 de ani de serviciu se adaugă un procent în plus, iar în cazul pensionării anticipate se scade un procent pentru fiecare an ce lipsește de la 20 de ani vechime în magistratură.

5.1.3. De asemenea, precizează că la punctul 6 al art. 82 se arată că pot beneficia de aceste prevederi, judecătorii și procurorii pensionați anterior intrării în vigoare a O.U.G. nr. 100/2007 care îndeplinesc condițiile arătate mai sus, dar să opteze pentru una din cele două pensii ce li se cuvin.

5.1.4. Petentul arată că urmare apariției O.U.G. nr. 100/2007 numai în județul Satu Mare s-au pensionat cu pensie de serviciu 10 judecători și procurori, nemaivorbind de întreaga țară, care au provenit din afara sistemului judecătoresc, fiind notari, avocați, jurist-consulți și alte activități assimilate magistraților și care în total nu au vechime ca magistrați decât 5 și 10 ani.

5.1.5. În opinia sa, atât Casa de Pensii cât și Tribunalul Satu Mare au făcut o interpretare discriminatorie a legilor enunțate, ceea ce rezultă într-o discriminare evidentă sub aspectul interpretării și aplicării dispozițiilor legale în ceea ce privește acordarea pensiei de serviciu.

Susținerile Casei Județene de Pensii Satu Mare

5.2.1. Casa Județeană de Pensii Satu Mare arată că petentul a fost înscris la pensie pentru limită de vârstă conform Legii nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială, începând cu data de 1 ianuarie 1999, având o vechime totală de 31 ani, 2 luni și 8 zile, din care: 19 ani, 7 luni și 19 zile în sectorul de stat și 11 ani, 6 luni și 19 zile în avocatură. Astfel, cuantumul pensiei a fost sectorizat și decontat pentru partea din avocatură.

5.2.2. La data de 9 februarie 2005 petentul solicită acordarea pensiei de serviciu conform art. 81 alin. 4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul magistraților, actualizată până la data de 29 decembrie 2004. CJP Satu Mare arată că în baza legislației valabile în materie la acea dată, Legea nr. 303/2004, actualizată până la data de 14 aprilie 2005, s-a emis adresa nr. 80159/30.06.2005 prin care se comunică petentului că nu îndeplinește condițiile de acordare a pensiei de serviciu deoarece nu dovedește o vechime de cel puțin 20 de ani în funcția de judecător sau procuror.

5.2.3. În data de 28 decembrie 2007, petentul revine la cererea sa inițială privind acordarea pensiei de serviciu în baza actului normative mai sus arătat. Prin adresa nr. 111041/22.02.2008, CJP Satu Mare comunică petentului că, nu se încadrează în prevederile legale valabile în materie, având o vechime în funcția de judecător de numai 19 ani și 7 luni.

5.2.4. De asemenea, Casa Județeană de Pensii Satu Mare arată că în soluționarea contestațiilor înregistrate la Tribunalul Satu Mare în anii 2005 și 2008,

Tribunalul respinge atât prima cât și pe cea de a doua acțiune civilă formulate de petent.

5.2.5. În sensul celor arătate mai sus, CJP Satu Mare consideră că obiectul dosarului în speță nu constituie discriminare, și pe cale de consecință solicită CNCD să respingă ca fiind neîntemeiată și nelegală sesizarea înaintată de către domnul R S

Punctul de vedere al Casei Naționale de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale

5.2.1. Casa Națională de Pensii arată că pentru acordarea pensiei de serviciu în cazul persoanelor care la data solicitării acestei categorii de pensie nu au calitatea de magistrat sau de personal de specialitate juridică asimilat magistraților, în conformitate cu prevederile art. 81 alin. 4 din actul normativ susmenționat, este necesar să fie îndeplinite, cumulativ următoarele condiții: vechimea între 20 și 25 de ani realizată numai în funcția de judecător sau procuror iar eliberarea din funcția de magistrat să fi fost din motive neimputabile acestora și să aibă îndeplinite condițiile pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă.

5.2.2. Conform H.G. nr. 263/2005 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 stabilirea pensiei de serviciu ce face în baza unei cereri adresate Casei teritoriale de pensii însoțită de adeverința-tip eliberată de ultima unitate angajatoare. Răspunderea pentru corectitudinea și legalitatea datelor revine în exclusivitate instituției care eliberează adeverința-tip.

5.2.3. CNPAS arată că petentul a fost înscris la pensie pentru limita de vârstă, începând cu data de 01.01.1999, la data pensionării ocupând funcția de avocat. În data de 09.02.2005, petentul solicită pensie de serviciu anexând adeverința emisă de Tribunalul Satu Mare din care rezultă o vechime în funcția de judecător și procuror de 19 ani și 7 luni, iar în data de 28.12.2007 revine cu aceeași solicitare de acordare a pensiei de serviciu.

5.2.4. La aceste cereri, Casa Județeană de Pensii Satu Mare a dat un răspuns administrativ prin care petentului, domnul R S , i s-a comunicat faptul că nu este îndreptățit la acordarea pensiei de serviciu întrucât nu îndeplinește condiția de vechime de 20 de ani în funcția de judecător sau procuror.

5.2.5. CNPAS arată că în urma contestării soluțiilor casei teritoriale instanța s-a pronunțat în același sens, respingând contestațiile formulate de petent.

5.2.6. CNPAS învederează faptul că situațiile în care se poate beneficia de pensie de serviciu sunt limitativ prevăzute de lege, iar reclamatul nu se află în această situație. De asemenea, CNPAS apreciază că, în măsura în care s-ar da curs solicitării domnului R S , pe motivul creării unei discriminări, s-ar încălca în mod flagrant dispozițiile imperative ale Legii nr. 303/2004, care stipulează în mod clar categoriile de persoane, precum și situațiile în care se poate beneficia de pensie de serviciu.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induce distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

6.3. Curtea Constituțională a României care a statuat cu valoare de principiu că **„principiul egalității nu este sinonim cu uniformitatea, astfel încât pentru situații diferite poate exista un tratament juridic diferit, recunoscându-se dreptul la diferență”**. (Vezi Decizia nr.70 din 15 decembrie 1993, Decizia nr.307 din 27 decembrie 1994, Decizia nr.139 din 19 noiembrie 1996, Decizia nr.20/2000, Decizia nr.49/2000, Decizia nr.126/2000, Decizia nr.151/2000 și altele)

6.4. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.5. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată.

6.6. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează în strânsă legătură în ce măsură

obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele Art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.7. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele Art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.8. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale Art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.9. Colegiul Director ia în discuție excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării relativ la obiectul petiției, excepție invocată din oficiu, urmând a soluționa acest din urmă aspect. Raportat la obiectul plângerii, Colegiul Director observă că, în exercitarea competențelor sale, este chemat să se pronunțe cu privire la aspecte corelative înfăpturii actului de justiție, în speță în cursul desfășurării procedurilor civile în fața instanțelor de judecată. Astfel, petentul arată că se consideră îndreptățit în a obține pensie de serviciu acordată magistraților, sens în care s-a adresat Casei de Pensii Satu Mare ce a respins cererea pe considerentul că nu îndeplinește condițiile cerute în art. 82 din legea nr. 303/2004. Petentul a introdus o contestație împotriva deciziei la Tribunalul Satu Mare însă și instanța de judecată a respins acțiunea prin Sentința civilă nr. 1065/D/2008 pe considerentul că nu sunt îndeplinite condițiile de vechime efectivă de judecător de minim 20 de ani. În raport cu această situație, în opinia petentului, Tribunalul Satu Mare a făcut o interpretare discriminatorie a legii, ceea ce rezultă într-o discriminare evidentă sub aspectul interpretării și aplicării dispozițiilor legale în materia acordării pensiei de serviciu pentru magistrați.

6.10. Față de aceste aspecte invocate de petent, și din punctul de vedere al incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Colegiul Director este de opinie că în fapt, aspectele invocate în plângere corelativ tratamentului ipotetic diferit (n.b. concretizat generic în restricție, excludere, deosebire, preferință) se circumstanțiază ipso facto prin actul de justiție, respectiv prin pronunțarea unor sentințe ale instanțelor judecătorești. Astfel, ipoteza generică de tratament diferit ia naștere prin efectul pronunțării hotărârilor judecătorești în strânsă legătură cu modul de interpretare și aplicare a legii. Or, Colegiul Director ia act ca potrivit Constituției României, art.1 alin.4 prevede că: „Statul se organizează potrivit principiului separației și

echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale”.

6.11. În raport cu acest fapt, Colegiul Director ia act de **Decizia nr.322/2001** publicată în Monitorul Oficial nr.66/2002, prin care **Curtea Constituțională** reține: „În deplină concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.6 pct.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Legea nr.30 din 18 mai 1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, **Constituția României consacră în cap.VI, intitulat “Autoritatea judecătorească”, principiile organizării și îndeplinirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se îndeplinește prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege** [art.125 alin.(1)], compuse din judecători independenți care se supun numai legii [art.123 alin.(2)]. ...În scopul garantării independenței... prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, compus în exclusivitate din magistrați aleși de Parlament, care are ca principală funcție asigurarea înamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor...prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor, precum și prin rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. ...Pe baza textelor constituționale menționate, Curtea reține că **justiția este în exclusivitate o funcție a statului, care, potrivit art.125 alin.(1) din Constituție, se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, fiind exclusă posibilitatea desfășurării activității de jurisdicție de către alte structuri sau de către persoane ori instituții private. Curtea reține, de asemenea, că activitatea de judecată se îndeplinește, în numele legii, exclusiv de către membrii acestor instanțe, adică de judecători, întrucât doar cu privire la aceștia se proclamă prin art.123 alin.(2) din Constituție că sunt independenți și se supun numai legii. În consecință, este exclusă posibilitatea de a se atribui puterea de judecată, împuternicirea de a supune dreptul și altor persoane decât judecătorilor.”**

6.12. Colegiul Director ia act de art.125 alin. 1, alin.2. și alin.3 din Constituția României care statuează îndeplinirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

6.13. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate. (vezi în acest sens hotărâre pronunțată în cauza Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, parag. 45, coroborat cu hotărârile pronunțate în cauzele Benthem v. the Netherlands, 23 October 1985, Series A no. 97, p. 17, para. 40; H. v. Belgium, 30 November 1987, Series A no. 127, p. 34, para. 50; and Belilos v. Switzerland, 29 April 1988, Series A no. 132, p. 29, para. 64).

6.14. Pe de altă parte, reținem că textul constituțional din art.129 statuează că „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Astfel, controlul legalității hotărârilor

judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac. Astfel, sub aspectul excepției de necompetență invocată în cauză, în raport cu petiția, așa cum este formulată, Colegiul Director reține că în cauză sunt aplicabile principiile organizării și desfășurării justiției în țara noastră, transpuse în Constituția României și care statuează în art. 126 alin.1 că „În România justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”, fiind exclusă posibilitatea desfășurării activității de jurisdicție de către alte structuri sau de către persoane ori instituții private. Coroborând acest aspect fundamental incident petiției deduse soluționării, Colegiul Director, este de opinie că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza statuările instanțelor judecătorești, nu se poate pronunța sine qua non asupra aspectelor corelative actului de justiție, în special cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a legii, atribut exclusiv al instanțelor de judecată. C.N.C.D. nu poate adresa instrucțiuni instanțelor, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate. (vezi în acest sens infra parag. 6.13.)

6.15. Pe fond, reținând în coroborare cu obiectul plângerii definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 trebuie constatată o deosebire, excludere, restricție sau preferință. Sub aspectul circumstanței concretizate într-un tratament diferit, în sensul art. 2 alin.1 și care față de obiectul dedus soluționării trebuie să fie materializat, Colegiul director reține că circumstanțierea acestuia este invocată corelativ interpretării date de Casa de Pensii Satu Mare prevederilor art. 82 din legea nr. 303/2004, cu modificările și completările ulterioare, concretizate în decizia de respingere a cererii de acordare a pensiei de serviciu. Astfel, prin adresa nr. 111041/22.02.2008, Casa Județeană de Pensii Satu Mare a comunicat petentului că, nu se încadrează în prevederile legale valabile în materie, având o vechime în funcția de judecător de numai 19 ani și 7 luni. Potrivit art. 82 alin.5 din legea nr. 303/2004, astfel cum a fost modificată prin OUG nr. 100/04.10.2007, beneficiază de pensie de serviciu și persoanele care îndeplinesc condiția de vechime prevăzută la alin.1 și 3 ale aceluiași articol, numai în funcția de judecător, la împlinirea vârstei de 60 de ani, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest sens, Casa de Pensii Satu Mare arată că petentul nu are o vechime în funcția de judecător de cel puțin 20 de ani așa cum prevăd dispozițiile alin.3 din art. 82 fiind irelevantă invocarea dispozițiilor art. 86 cu privire la vechimea în magistratură, din moment ce textul de lege aplicabil în cauză impune condiția vechimii numai în funcția de judecător de minimum 20 de ani.

Colegiul Director reține că în opinia petentului această interpretare are caracter discriminatoriu, interpretarea și aplicarea dispozițiilor amintite fiind de natură a induce o discriminare evidentă în ceea ce privește acordarea pensiei de serviciu unei persoane, judecător, în vârstă de 76 de ani față de un tânăr judecător sub 50 de ani, care se poate pensiona anticipat.

6.16. Din acest punct de vedere, pornind de la premisa generică a existenței unui tratament diferit în cauză, și raportat la elementele constitutive ale faptei de discriminare, prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, Colegiul Director ia act că potrivit definiției discriminării, **tratamentul diferit trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute** de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege* menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat **să fi fost diferit datorită unui criteriu**. Colegiul Director reține că art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece criteriile *expresis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Raportat la elementele particulare ale petiției deduse soluționării, Colegiul Director reține că în opinia petentului, fapta de discriminare s-a săvârșit prin respingerea cererii sale în legătura directă cu interpretarea unor dispoziții normative, diferența de tratament decurgând din împrejurarea interpretării și aplicării prevederilor art. 82 din legea nr. 303/2004. (vezi infra parag. 5.1.1.- 5.1.5.) Or, criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale, ipso facto și constituind mobilul principal al actului sau faptului discriminatoriu. În situația inexistenței, nu ar determina *sine qua non* săvârșirea discriminării. Natura faptei de discriminare, sub aspectul ei constitutiv, decurge din împrejurarea că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit indus și criteriul interzis de lege. (potrivit art. 2 din O.G. nr. 137/2000: rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată) Or, în speta, nu ne situăm sub incidența nici unui criteriu prevăzut de art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Întrădevar, art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece criteriile *expresis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, însă în cauza dedusă soluționării, criteriul aplicabil ar fi modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 82 din legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

6.17. Cu privire la dispozițiile art. 82 din legea nr. 303/2004, Colegiul observă că judecătorul constituțional s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor respective, prin mai multe decizii. Curtea Constituțională a aratat că „pensia de serviciu a magistraților reprezintă o categorie de pensie specială, justificată de specificul exercitării funcțiilor de judecător și de procuror, de restricțiile și incompatibilitățile legale stabilite pentru aceste funcții”. (vezi în acest sens Decizia nr. 455 din 30 mai 2006) Astfel, prin Decizia nr. 438 din 10 mai 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Curtea arată că a

statuat în mod constant în jurisprudența sa ca situațiile deosebite în care se afla diferite categorii de persoane justifică instituirea prin lege de tratamente juridice diferențiate, fără ca acestea să constituie privilegii pentru unii și discriminări pentru alții. În examinarea constituționalității reglementărilor legale referitoare la pensia de serviciu pentru magistrați, Curtea s-a mai pronunțat prin deciziile nr. 684 din 15 decembrie 2005 și nr. 119 din 15 februarie 2007, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 23 februarie 2006 și, respectiv, nr. 252 din 16 aprilie 2007. Cu acel prilej s-a statuat că prevederile art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 nu sunt discriminatorii. În acest sens, în Decizia nr. 119 din 15 februarie 2007, Curtea Constituțională, așa cum a aratat și prin Decizia nr. 684 din 15 decembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 23 februarie 2006, a statuat că "persoanele care se pensionează din funcția de judecător sau de procuror, rămânând în această funcție până la îndeplinirea tuturor condițiilor de pensionare, cele care, deși au trecut într-o altă activitate, au în funcția de judecător sau de procuror o vechime de 20 de ani sau chiar de 25 de ani, se afla, în mod evident, într-o situație diferită față de persoanele care la data îndeplinirii condițiilor de pensionare sunt încadrate în alte funcții, iar în funcția de judecător sau de procuror nu au realizat o vechime de cel puțin 25 sau 20 de ani. Conform jurisprudenței Curții Constituționale, concordantă și cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului, situația obiectiv diferită în care se afla anumite categorii de persoane justifică sau chiar impune instituirea prin lege a unui tratament juridic rezonabil diferențiat, fără ca aceasta să reprezinte privilegii ori discriminări". Prin Decizia nr. 958 din 30 octombrie 2007 Curtea Constituțională stautează că „pentru persoanele care la data pensionării nu mai sunt în funcția de judecător sau de procuror, alin. (5) al art. 82 cere ca, pentru a putea beneficia de pensia de serviciu, să aibă o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de procuror sau de judecător, fără a putea lua în calcul vechimea realizată în orice altă funcție la care se referă art. 86 din Legea nr. 303/2004". Curtea a mai reținut că, deși este diferențiată, această reglementare nu este discriminatorie, întrucât, așa cum s-a arătat în jurisprudența sa, persoanele care se pensionează din funcția de judecător sau de procuror rămânând în această funcție până la îndeplinirea tuturor condițiilor de pensionare și cele care, deși au trecut într-o altă activitate, au în funcția de judecător sau de procuror o vechime de 20 de ani sau chiar de 25 de ani se află, în mod evident, într-o situație diferită față de persoanele care la data îndeplinirii condițiilor de pensionare sunt încadrate în alte funcții, iar în funcția de judecător sau de procuror nu au realizat o vechime de cel puțin 25 sau 20 de ani.

Or, sub aspectul statuarilor judecătorului constituțional, se reține că în câmpul de aplicare al raportului de analogie sau de comparabilitate, din perspectiva pensiei de serviciu, se situează doar persoanele care au îndeplinit efectiv funcția de judecător sau procuror rămânând în această funcție până la îndeplinirea tuturor condițiilor de pensionare, respectiv cele care, deși au trecut într-o altă activitate, au în funcția de judecător sau de procuror o vechime de 20 de ani sau chiar de 25 de ani, numai în funcția de procuror sau de judecător, fără a putea lua în calcul vechimea realizată în orice altă funcție la care se referă art. 86 din Legea nr. 303/2004. În această interpretare, excluderea perioadelor în care magistratul a îndeplinit orice altă funcție la care se referă art. 86, în considerarea

pensiei de serviciu, nu constituie per se, un tratament diferențiat, respectiv discriminare, deoarece, statuează Curtea Constituțională, aceste persoane sunt într-o situație diferită de cele precizate mai sus. (vezi Decizia nr. 958/2007)

6.18. Revenind la fondul plângerii, trebuie precizat că, în exercitarea competențelor sale determinate de O.G. nr 137/2000, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este practic chemat să se pronunțe asupra unui aspect de legalitate din care, ar putea decurge un eventual tratament diferit. Or, pentru a reține incidența unui atare scop sau efect, Colegiul Director ar trebui să se substituie inițial Casei de Pensii în analiza justificării sau nu a interpretării prevederilor legale în speță, și subsecvent instanței de judecată, al cărei atribut exclusiv și suveran este cenzurarea modului de interpretare și aplicare a legii. Or, Casa Județeană de Pensii este instituția abilitată de legea specială să dispună verificarea îndeplinirii condițiilor legale de pensionare și a calculării pensiilor, potrivit atribuțiilor expres prevăzute de lege. Pe de altă parte, aspectele de legalitate care decurg din actele Casei Județene de Pensii, sunt cenzurate în mod exclusiv de instanțele de judecată. Or, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al acestora în opera de înlăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. În acest sens este, de exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 5 octombrie 1993, Decizia nr. 120 din 16 noiembrie 1994, Decizia nr. 39 din 10 aprilie 1996, Decizia nr. 300 din 1 iulie 1997, Decizia nr. 151 din 27 octombrie 1998, Decizia nr. 160 din 10 noiembrie 1998, Decizia nr. 14 din 9 februarie 1999, Decizia nr. 64 din 11 aprilie 2000, Decizia nr. 74 din 25 aprilie 2000, Decizia nr. 93 din 11 mai 2000, Decizia nr. 24 din 29 ianuarie 2002, Decizia nr. 282 din 29 iunie 2004.) Din acest punct de vedere, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate subroga nici Casei de Pensii, nici instanței de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspectele de fond ale petiției care decurg din modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 82 din legea nr. 303/2004, cu modificările și completările ulterioare.

6.19. Având în vedere prevederile legale invocate, argumentele cât și petiția astfel cum este formulată, Colegiul Director nu poate reține fapte sau acte care pot fi analizate sub aspectul celor care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admite excepția de necompetență materială a CNCD invocată din oficiu în raport cu aspectele sesizate corelativ hotărârilor judecătorești pronunțate de Tribunalul Satu Mare

2. Nu pot fi reținute aspecte care intră sub incidența prevederilor art. 2 ale Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

3. Clasarea dosarului;

4. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

5. O copie a hotărârii se va transmite părților R S cu domiciliul ales în Casa Județeană de Pensii Satu Mare cu sediul în str. Vasile Lucăci, nr.4-6, Satu Mare, județul Satu Mare

6. O copie a hotărârii se va transmite Casei Naționale de Pensii și Tribunalului Satu Mare.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Călea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

COMȘA Corina Nicoleta – Membru

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

TRUINEA Roxana Paula – Membru

Data redactării 16.12.2008

Red. G.D., Tehnored. A.P., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

